

Leerlingdossier & privacy, ook bij aansprakelijkstelling?

School en Wet 2022/28

Als advocaat heb ik de afgelopen twintig jaar veel aansprakelijkheidskwesties behandeld; als onderzoeker aan de universiteit heb ik daarnaast veel geschreven over de aansprakelijkheid van scholen. Het was dan ook ironisch – maar toch vooral schrikken – toen ik jaren geleden zelf een keer aansprakelijk werd gesteld.

Ik trad op voor een school die aansprakelijk was gesteld vanwege een geweldsincident en ik had inzage gekregen in een onderdeel van het leerlingdossier. Ik had de aansprakelijkheid afgewezen, waarna de juridisch adviseur van de wederpartij mij en de school aansprakelijk stelde voor het ‘verwerken’ van informatie uit het leerlingdossier, dus: voor het delen van gegevens met mij als advocaat van de school en haar aansprakelijkheidsverzekeraar. Het was in de tijd dat de Wet bescherming persoonsgegevens – toen een vrij rustig bezit – nog gold. Het onderwerp ‘privacy’ stond echter al wel in de schijnwerpers door de aantocht van de – op hoofdlijnen vrijwel gelijklopende – AVG (en UVW AVG).

De aandacht voor privacy is daarna alleen maar toegenomen, zeer terecht in deze digitaliserende informatiesamenleving. De keerzijde hiervan is echter dat deze toename soms ook zorgt voor extra conflicten in aansprakelijkheidskwesties.

Bij geschillen over letselschade die op school is ontstaan, is informatie uit het leerling-/studentdossier meestal niet nodig om te beoordelen of de school onzorgvuldig handelde bij het ontstaan van een (gym)ongeval. Vaak wel bij de beoordeling van causaal verband of schade. Bij geschillen over de kwaliteit van het onderwijs (zoals rondom passend onderwijs) is inzage zonder meer noodzakelijk. Sinds de invoering van de AVG geven scholen doorgaans geen inzage in het leerling-/studentdossier aan hun juridisch adviseur zonder machtiging van de ouders. Ook ik houd toezending van het leerling-/studentdossier aan mij actief tegen als hiervoor nog geen toestemming is gegeven. Maar niet iedere (ouder van de) leerling/student geeft die gewenste machtiging. Wat dan?

Mag een school die aansprakelijk wordt gesteld door (de ouders van) een leerling of student, het leerling-/studentdossier delen met haar juridisch adviseur (of met de juridisch adviseur van de aansprakelijkheidsverzekeraar die dekking biedt voor de aansprakelijkheidskwestie), ook als de (ouder van de) leerling/student hiervoor geen toestemming geeft? Spiegelbeeldig gesteld: mag de (ouder van een) leerling/student die de school aansprakelijk stelt, vervolgens inzage van het relevante leerling-/studentdossier door de juridisch adviseur van de school (of aansprakelijkheidsverzekeraar) tegenhouden? Dat doet vreemd aan. De school (respectievelijk de aansprakelijkheidsverzekeraar) moet immers een standpunt innemen over de (on)juistheid van de aansprakelijkstelling, zij heeft daarvoor juridisch advies nodig, en voor dat advies is het weer nodig dat de juridisch adviseur inzage krijgt in het leerling-/studentdossier.

Dat een school ten behoeve van het onderwijs aan de leerling of student diens gegevens mag verwerken (lees: een leerling-/studentdossier mag bijhouden) is helder en volgt onder meer uit art. 6 lid 1 sub c AVG in samenhang met de verplichtingen uit de sectorwetten, bijvoorbeeld in art. 8 lid 6 WPO. Of een school deze gegevens ook mag verwerken (lees: delen met haar juridisch adviseur) als zij aansprakelijk wordt gesteld door degene op wie die gegevens betrekking hebben, is echter voer voor discussie. De toenmalige Wbp en de huidige AVG geven hiervoor zeker de nodige handvatten, zoals in art. 6 lid 1 sub f AVG (de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke) en in art. 9 lid 2 sub f AVG (de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of verdediging van een rechtsvordering), maar helaas geen onmiskenbaar ant-

woord, in elk geval niet voor de situatie dat er nog geen procedure aanhangig is. Het is een grijs gebied.

Het probleem speelt ook veelvuldig bij geschillen over medische aansprakelijkheid. Een patiënt die zijn arts of ziekenhuis aansprakelijk stelt, geeft namelijk niet altijd toestemming om zijn medisch dossier te delen met de juridisch adviseur van de (aansprakelijkheidsverzekeraar van de) hulpverlener. In die situatie gaat het overigens altijd om medische gegevens, die kwalificeren als 'bijzondere persoonsgegevens' in de zin van de AVG, voor verwerking waarvan strengere regels gelden. Dat is bij scholen niet altijd het geval, maar kan dat wel zijn, bijvoorbeeld bij leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Uit die medische hoek gloort nu echter duidelijkheid aan de horizon. In het vonnis van de Rechtbank Rotterdam¹ stelt de rechtbank namelijk prejudiciële vragen aan de Hoge Raad, precies over dit punt. De rechtbank vraagt: (i) of de juridisch adviseur van een hulpverlener die door een patiënt aansprakelijk is gesteld, in de buitengerechtelijke fase inzage mag krijgen in het medisch dossier zonder uitdrukkelijke toestemming van de patiënt, (ii) zo nee, op welke juridische grondslag toestemming is vereist, en (iii) of van een aansprakelijk gestelde hulpverlener mag worden verlangd dat hij een standpunt inneemt over de aansprakelijkheid als de patiënt geen toestemming geeft voor inzage in het medisch dossier aan de juridisch adviseur.

Hopelijk licht de Hoge Raad een tipje van de sluier op. Wordt vervolgd!

---

¹ Rb. Rotterdam 21 september 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:8103.